Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2025/1891

18.9.2025

UREDBA KOMISIJE (EU) 2025/1891

z dne 17. septembra 2025

o spremembi Uredbe (EU) 2023/915 glede mejnih vrednosti anorganskega arzena v ribah in drugih morskih sadežih

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 315/93 z dne 8. februarja 1993 o določitvi postopkov Skupnosti za onesnaževala v hrani ([1]) in zlasti člena 2(3) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba Komisije (EU) 2023/915 ([2]) določa mejne vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih, vključno z anorganskim arzenom v različnih živilih.

(2) Arzen je vsesplošen metaloid, ki je v nizkih koncentracijah prisoten v kamninah, tleh in naravni podtalnici. Antropogena dejavnost je prispevala k povečanju ravni arzena v okolju z industrijskimi emisijami (rudarjenje, taljenje neželeznih kovin in zgorevanje fosilnih goriv) ter z uporabo arzena kot sestavine v gnojilih, sredstvih za zaščito lesa, insekticidih ali herbicidih. Čeprav je možna dermalna in inhalacijska izpostavljenost, sta hrana in pitna voda glavna načina izpostavljenosti arzenu.

(3) Evropska agencija za varnost hrane (v nadaljnjem besedilu: Agencija) je 12. oktobra 2009 sprejela mnenje o arzenu v živilih ([3]), v katerem je ugotovila, da lahko anorganski arzen povzroči raka pljuč, sečnega mehurja in kože ter kožne lezije, in določila razpon vrednosti spodnje meje zaupanja primerjalnega odmerka (v nadaljnjem besedilu: $BMDL_{01}$) med 0,3 in 8 µg/kg telesne teže na dan. Ker je ocenjena prehranska izpostavljenost anorganskemu arzenu pri povprečnih in velikih potrošnikih v Evropi znotraj razpona ugotovljenih vrednosti $BMDL_{01}$, se možnost tveganja pri nekaterih potrošnikih ne more izključiti. Zato so bile z Uredbo Komisije (EU) 2015/1006 ([4]) določene mejne vrednosti anorganskega arzena v različnih živilih kopenskega izvora.

(4) Agencija je v svojem znanstvenem poročilu iz leta 2021 ([5]) ocenila kronično prehransko izpostavljenost evropskega prebivalstva anorganskemu arzenu, pri čemer je upoštevala najnovejše podatke o prisotnosti anorganskega arzena v živilih in potrdila pomen živil kopenskega izvora za izpostavljenost, ugotovila pa je tudi, da so skupine živil, kot so ribe in drugi morski sadeži, pri odraslem prebivalstvu v nekaterih državah med očitnimi viri izpostavljenosti anorganskemu arzenu.

(5) Na podlagi najnovejših podatkov o prisotnosti in v pričakovanju posvetovanj glede morebitnih mejnih vrednosti arzena v ribah in drugih morskih sadežih je bila z Uredbo Komisije (EU) 2023/465 ([6]) znižana mejna vrednost anorganskega arzena v belem rižu in določene mejne vrednosti za nekatera živila kopenskega izvora.

([1]) UL L 37, 13.2.1993, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1993/315/oj.
([2]) Uredba Komisije (EU) 2023/915 z dne 25. aprila 2023 o mejnih vrednostih nekaterih onesnaževal v živilih in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1881/2006 (UL L 119, 5.5.2023, str. 103, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/915/oj).
([3]) Znanstveni odbor EFSA za onesnaževala v prehranski verigi (CONTAM); Scientific Opinion on Arsenic in Food (Znanstveno mnenje o arzenu v živilih), *EFSA Journal* 2009; 7(10): 1351, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2009.1351.
([4]) Uredba Komisije (EU) 2015/1006 z dne 25. junija 2015 o spremembi Uredbe (ES) št. 1881/2006 glede mejnih vrednosti anorganskega arzena v živilih (UL L 161, 26.6.2015, str. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1006/oj).
([5]) Scientific report of EFSA on the chronic dietary exposure to inorganic arsenic (Znanstveno poročilo EFSA o kronični prehranski izpostavljenosti anorganskemu arzenu), *EFSA Journal* 2021; 19(1): 6380, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2021.6380.
([6]) Uredba Komisije (EU) 2023/465 z dne 3. marca 2023 o spremembi Uredbe (ES) št. 1881/2006 glede mejnih vrednosti arzena v nekaterih živilih (UL L 68, 6.3.2023, str. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/465/oj).

(6) Agencija je 28. novembra 2023 sprejela znanstveno mnenje o posodobitvi ocene tveganja za anorganski arzen v živilih ([7]). Ugotovila je, da epidemiološke študije kažejo, da je kronični vnos anorganskega arzena s hrano in/ali pitno vodo povezan s povečanim tveganjem za več škodljivih učinkov, vključno z rakom pljuč, mehurja in kože. Agencija je uporabila $BMDL_{05}$ 0,06 µg/kg telesne teže na dan in pristop stopnje izpostavljenosti (v nadaljnjem besedilu: MOE). Menila je, da so pri odraslih MOE nizke (razpon med 2 in 0,4 pri povprečnih potrošnikih ter med 0,9 in 0,2 pri izpostavljenosti pri 95. percentilu), in ugotovila, da trenutna izpostavljenost anorganskemu arzenu kljub negotovostim vzbuja zaskrbljenost glede zdravja.

(7) Za nadaljnje zmanjševanje izpostavljenosti prebivalstva anorganskemu arzenu je zato primerno določiti mejne vrednosti za ribe in druge morske sadeže, ki prispevajo k navedeni izpostavljenosti.

(8) Uredbo (EU) 2023/915 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

(9) Ker imajo nekatera živila, zajeta v tej uredbi, dolg rok uporabnosti in da se prepreči zavrženje hrane, bi bilo treba dovoliti, da ribe in drugi morski sadeži, ki so bili zakonito dani na trg pred datumom začetka veljavnosti te uredbe, ostanejo na trgu do minimalnega roka trajanja ali roka uporabe.

(10) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za rastline, živali, hrano in krmo –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU) 2023/915 se spremeni:

1. člen 10(1) se spremeni:
   (a) uvodni stavek se nadomesti z naslednjim:
   „Živila, ki so bila zakonito dana na trg pred datumi iz točk (a) do (q), lahko ostanejo na trgu do minimalnega roka trajanja ali datuma uporabe:“;
   (b) doda se naslednja točka:
   „(q) 8. oktobra 2025 glede mejnih vrednosti anorganskega arzena iz točk 3.4.5, 3.4.6, 3.4.7 in 3.4.8 Priloge I.“.
2. Priloga I se spremeni v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 17. septembra 2025

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

([7]) Scientific opinion on an update of the risk assessment on anorgan arenic in food (Znanstveno mnenje o posodobitvi ocene tveganja anorganskega arzena v živilih), *EFSA Journal* 2024; 22: e8488, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2024.8488.

PRILOGA

V oddelku 3 (Kovine in drugi elementi) Priloge I k Uredbi (EU) 2023/915 se pododdelek 3.4 (Arzen) spremeni:

1. druga vrstica se nadomesti z naslednjim:

		„Anorganski arzen (vsota $As^{(III)}$ in $As^{(V)}$)	Mejna vrednost za anorganski arzen se uporablja za proizvode iz točk 3.4.1 do 3.4.8.“;

2. vnos 3.4.5 in vrstica nad njim se nadomestita z naslednjim:

„3.4.5	Mišičnina naslednjih rib:		Mejna vrednost se uporablja za mokro težo. Če se ribe uživajo cele, se mejna vrednost uporablja za celo ribo. Za sušena, razredčena, predelana in/ali sestavljena živila se uporablja člen 3(1) in (2).
3.4.5.1	Vrste, razen tistih iz točke 3.4.5.2	0,10	
3.4.5.2	Morske spake in zvezdogledi (vrsta *Lophius*; *Kathetostoma giganteum*), bokoplute (vrsta *Pleuronectiformes*), vahnje (*Melanogrammus aeglefinus*), sledi (vrsta *Clupea*), raže (vrsta *Rajidae*) in morski psi (vse vrste)	0,50	
3.4.6	Raki		Mejna vrednost se uporablja za mokro težo. Mejna vrednost se uporablja za mišičnino z okončin in trebušnega predela, kar pomeni, da je glavoprsje rakov izključeno. V primeru rakov ter rakovic in raznorepcev (*Brachyura* in *Anomura*) se mejna vrednost uporablja za mišičnino z okončin. Za sušena, razredčena, predelana in/ali sestavljena živila se uporablja člen 3(1) in (2).
3.4.6.1	Raki ter rakovice in raznorepci (*Brachyura* in *Anomura*), kozice (vse vrste)	0,10	
3.4.6.2	Raki, razen tistih iz točk 3.4.6.1 in 3.4.6.3	0,20	
3.4.6.3	Škampi (*Nephrops norvegicus*) in rarogi (vrsta *Jasus*)	1,5	

3.4.7	Školjke		Mejna vrednost se uporablja za mokro težo. Pri vrsti *Pecten maximus* se mejna vrednost uporablja le za pritezno mišico in žleze. Za sušena, razredčena, predelana in/ali sestavljena živila se uporablja člen 3(1) in (2).
3.4.7.1	Pokrovače	0,10	
3.4.7.2	Školjke, razen tistih iz točke 3.4.7.1	0,50	
3.4.8	Glavonožci	0,050	Mejna vrednost se uporablja za mokro težo. Mejna vrednost se uporablja za žival brez notranjih organov. Za sušena, razredčena, predelana in/ali sestavljena živila se uporablja člen 3(1) in (2).
		Skupni arzen	Mejna vrednost za skupni arzen se uporablja za proizvode iz točke 3.4.9.
3.4.9	Sol	0,50“.	

ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1891/oj